

Minna Reijonen ps ym.

Talousarvioaloite määrärahan lisäämisestä perusväylänpitoon (120 000 000 euroa)

Eduskunnalle

Suomessa on 77 925 km maantieverkkoa. Koko tieverkon korjausvelka oli vuonna 2019 olevan 1,5 mrd. euroa. Uudet väylähankkeet näyttävät keskittyvän pääasiallisesti raideliikenteeseen, vaikka Suomen tavaraliikenteestä 85 % kulkee maanteillä kumipyörillä. Rautateiden osuus tavaraliikenteestä on 13 %, joka on EU-vertailussa jo korkealla tasolla. Liikenne- ja viestintäministeriön suunnitelmissa kehittämisrahoista 54 % kohdistuu raiteille ja 36 % tieverkolle. Tämä ei ole suhteessa käyttötarpeisiin.

Kuljetuksissa tieverkko on aina osa kuljetusta, koska sekä alku- että loppupäässä raaka-aineet pääsääntöisesti lähtevät teitä pitkin ja jakelu tapahtuu teitä pitkin. Myös kriisitilanteissa tieverkko on ylivoimainen verrattuna raide-, lento-, tai vesiväyliin.

Raideliikenteellä ei ole tulevaisuudessakaan mahdollista korvata kumipyöräliikennettä, koska raiteita ei ole järkevää, eikä mahdollista rakentaa kaikkiin tarpeellisiin kohteisiin. Vertailuna voi käyttää maantieverkon 77 925 km pituutta verrattuna rataverkon 5 924 km pituuteen. Kokonaisuudessaan valta- ja kantateitä, seutu- ja yhdysteitä, katuja ja yksityisteitä on Suomessa 480 000 km.

Polttoaineen kulutus kasvaa merkittävästi teiden päällysteiden epätasaisuuden, päällystevaurioiden ja urien takia mm. vierintävastuksen suurentuessa. Vierintävastuksella on suuri merkitys raskaiden ajoneuvojen kulutukseen. Päällysteiden epätasaisuus voi kasvattaa polttoaineen kulutusta jopa 10 %. Näin ollen jo hiilidioksidipäästöjen vähentämisen takia teiden korjausvelka pitäisi saada purettua.

Huonoimmassa kunnossa ovat seutu- ja yhdystiet eli 3—5 numeroiset tiet, joilla kulkee usein myös raskasta liikennettä, esim. puunkuljetusajoneuvoja.

Edellä olevan perusteella ehdotan,

että eduskunta lisää 120 000 000 euroa momentille 30.10.20 perusväylänpitoon ja lisää momentin perusteluihin maininnan, että määrärahaa saa käyttää seutu- ja yhdysteiden perusparantamiseen ja kunnossapitoon koko Suomen alueella.

Talousarvioaloite TAA 279/2021 vp

Helsingissä 8.10.2021

Minna Reijonen ps